

до фанатизъм предани на своята "златна ябълка"/идеал/цел. Макар че целите им са не само различни, но и противоположни – Богатството и Властта за Борис, и Революцията, която също е Власт, за Павел, институционално олицетворени съответно от "Никотиана" и Партията.

Както се вижда, приказният сюжет "тримата братя" може да бъде редуциран до един по-архаичен, според Ото Ранк, сюжет, който той разглежда в студията си "Приказката за братята" ("романът за двамата братя"), където се противопоставят като бинарни опозиции предикациите богат/беден и зъл/добър, отвеждащи към такива архаични дуалистично-митологически образни двойки като египетските Ануп и Бата, Озирис и Сет, немските легенди за Оптнитрит и Волфдитрих, библейските Каин и Авел, свързвани и с други митологични, приказни и библейски сюжети – с т. нар. от Вунд приказки за близнаците, с митове за диоскурите, за Едип, преплитащи се и с различни други митологични и приказни мотиви и сюжети – за бащата, царя, царската дъщеря, битката с дракона и пр.

Призоваването на архетипни митологични и приказни модели при интерпретации на модерни романи не винаги е плод на интелектуални моди, то може да има и продуктивен херменевтичен смисъл, което ни разкриват ред автори от Веселовски и Проп до Дюмезил и Мелетински. Защото романът, както казва Мирча Елиаде, е "голямото хранилище на унищожените митове".

"Тютюн" може да бъде четен и като такъв модерен романизиран вариант на архаичния митологичен и приказен модел за "двамата братя". Което не значи, че "третият брат" е излишен. В известен смисъл той е свързващото звено между другите двама братя, защото житейският му трагизъм произтича от колебанието между различните "златни ябълки" на братята му – богатството и революцията, между удобствата, които му предлага вече постигнатото от Борис богатство и власт, и рисковете и трудностите на революцията, която е прегърнал другият му брат, Павел. Драмата на Стефан е драма на колебанието и нерешителността, на невъзможността на компромисен "трети път" в един алтернативен свят, в трагизма на позицията "между